

Juha Karjalainen
Bio-ja ympäristötieteiden laitos
PL 35
40014 Jyväskylän yliopisto

Poikkeuslupa täplärapujen pitämiseksi tutkimustarkoituksessa

Professori Juha Karjalainen Jyväskylän yliopistosta on pyytänyt 6.9.2021 päivätyllä hakemuksella Euroopan parlamentin ja neuvoston Vieraslajiasetuksen ((EU) 1143/2014) 8 artiklan mukaista poikkeuslupaa EU:n haitallisten vieraslajien listalle kuuluvan täpläravun *Pacifastacus leniusculus* pitämiseksi tutkimustarkoituksessa 15.8.2021 – 31.7.2022 välisenä aikana.

Tutkimuksen tarkoituksena on kehittää suomalaisiin vesiekosysteemeihin soveltuva yleispätevä vedenlaatumnormi sulfaatin riskinarviointiin. Ilman tämän projektin tuloksia ympäristöhallinto joutuu jatkossakin vain spekuloidaan sulfaatin turvallisilla pitoisuuksilla ja viittaamaan ulkomaiseen eri olosuhteissa kerättyyn dataan.

Jyväskylän yliopiston ja Suomen ympäristökeskuksen toteuttamassa Aquatic SSD -hankkeessa toteutetaan suomalaisten sisävesien vesieliöiden sulfaatin herkkyysanalyysi eli tehdään laaja natriumsulfaatin biotestisarja usealle vesieliölle. Aineiston pohjalta lasketaan ympäristölaatumnormi sulfaatin krooniselle altistukselle. Sulfaatille ei ole olemassa luotettavaa kroonista ympäristölaatumnormia (AA-EQS), joka sopisi suomalaisille pehmeille vesille. Sulfaattia koskevat kirjallisuudesta löytyvät ekotoksisuustestit on tehty erilaisissa vesityypeissä eli pääosin kovissa vesissä ja vertailukelpoista, pehmeiden vesien turvallisia tai vaikutuksia osoittavia testejä on vähän. Äyriäisten osalta biotestivalikoimaan on valikoitunut täplärapu.

Riskinarviointitarkoituksessa tehtäviin kokeisiin tarvitaan täplärapuja 120 kpl. Ravut pyydetään Päijänteestä ja säilytetään koeyksikön altaissa, josta vesi johdetaan viemäriverkoston kautta Jyväskylän seudun jätevesipuhdistamoon ja edelleen takaisin Päijänteeseen. Ravuilla ei ole pääsyä Päijänteeseen viemäroinnin kautta. Sinällään Pohjois-Päijänteellä on kyllä jo täplärapukanta. Ravut on jo pyydetty ja luvan hakemistarve tuli esille vasta läänineläinlääkäri Tapani Parviaisen suorittaman koe-eläinlaitostarkastuksen yhteydessä. Hakija toivoo luvalla kiireellistä käsittelyä.

Vastuuhenkilöt

Professori Juha Karjalainen, hankkeen vastuullinen johtaja ja väitöskirjatutkija Mikko Mäkinen. Tutkimusryhmällä on pitkäaikainen käytännön kokemus rapujen käsittelystä, ylläpidosta ja kokeellisesta tutkimuksesta.

Toimenpiteet ja pitopaikka

Täplärapuja pyydetään Päijänteestä ja 120 kpl täplärapuja säilytetään

Jyväskylän yliopiston Ambiotican koeyksikön altaissa osoitteessa Survontie 9 Jyväskylässä.

Haitallisen vieraslajin leviämisen estäminen

Säilytys ja kokeet suoritetaan lukituissa, valvotuissa koetiloissa, johon on pääsy vain kokeisiin osallistuvilla tutkijoille (Juha Karjalainen, Mikko Mäkinen, Xiaoxuan Hu) sekä koeyksikön toiminnasta vastaavilla tutkijoilla (Juhani Pirhonen, Anssi Karvonen, Lotta-Riina Sundberg, Katja Pulkkinen) ja avustavalla henkilökunnalla. Tiloissa liikkuminen edellyttää kulkulupaa. Satunnaisesti tiloissa voi henkilökunnan valvonnassa työskennellä opiskelijoita ja opinnäyte-työntekijöitä kalankasvatushankkeissa. Ravut säilytetään suljetuissa korkeissa altaissa, joista ne eivät pääse kiipeämään pois. Rapujen määrästä pidetään pöytäkirjaa ja biotestien jälkeen kaikki ravut lopetetaan ja hävitetään asianmukaisesti.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Ratkaisu

Aluehallintovirasto myöntää poikkeuslupan hakemuksessa kuvatulle EU:n haitallisten vieraslajien listalle kuuluvan täpläravun *Pacifastacus leniusculus* pitämiseksi tutkimustarkoituksessa. Lupa on voimassa 31.7.2022 asti.

**Luvanhaltijan on pidettävä ajantasaista kirjanpitoa käyttämistään ra-
vuista sekä niiden hävittämisestä.**

**Etelä-Suomen aluehallintovirasto voi peruuttaa vieraslajiasetuksen 8 tai 9 artiklan nojalla myönnetyn luvan, jos luvan määräyksiä on rikottu olen-
naisella tavalla eikä toimintaa ole saatettu luvan mukaiseksi aluehallinto-
viraston asettaman kohtuullisen määräajan kuluessa.**

**Kopio tästä päätöksestä on pidettävä laitoksessa henkilöstölle helposti
saatavilla. Tiedot vastuuhenkilöstä on pidettävä hankkeen parissa työs-
kenteleville helposti saatavilla.**

Perustelut

Hakijalla on käytettävissään toiminnan laatu ja laajuus huomioiden asianmu-
kaiset tilat, laitteet ja menettelyt haitallisen vieraslajin leviämisen estämiseksi.
Hakijalla on käytettävissään toimintaa varten asianmukainen henkilöstö.
Kokeet eivät ole korvattavissa muilla menetelmillä.

Sovelletut oikeusohjeet

Vieraslajiasetus ((EU) N:o 1143/2014) 8 artikla

Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015) 13 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-
oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja antaa läänineläinlääkäri Tapani Parviainen, puhelin 0295 16180, tapani.parviainen@avi.fi.

Läänineläinlääkäri

Tapani Parviainen

Liitteet lajikohtainen EU-liite
Jakelu Hakija
Tiedoksi Jyväskylän yliopisto
 Keski-Suomen ELY-keskus
 Maa- ja metsätalousministeriö

Maksu 400 €

Suoritemaksun määrääminen perustuu aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) 8 §:n sekä valtioneuvoston asetukseen (1244/2018) aluehallintoviraston maksuista vuonna 2019.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Tämän päätöksen valmisteluun on käytetty viisi tuntia á 80 €.

VALITUSOSOITUS

Kuinka voit valittaa päätöksestä?

Voit hakea tähän aluehallintoviraston päätökseen muutosta kirjallisella valituksella.

Huomaathan, että valituksestasi huolimatta sinun on noudatettava aluehallintoviraston tekemää päätöstä, jos siinä on niin määrittä. Varaudu siihen, että asiasi käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinnaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinnaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Tarkempia tietoja maksusta saat hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haluat hakea muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Tee valituksesi viimeistään 30 päivän kuluessa siitä, kun olet saanut aluehallintovirastolta päätöksen tiedoksi.

- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun olet saanut päätöksen tiedoksesi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
- Kun aluehallintovirasto on lähettänyt sinulle päätöksen, katsotaan sinun saaneen sen tiedoksesi viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on lähettänyt kirjeen. Sinun on selvitettävä kirjallisesti, jos näin ei ole jostakin syystä tapahtunut.
- Jos olet saanut päätöksen tiedoksi jollakin muulla tavalla, osoita tiedoksisaantipäivä tiedoksiantotodistuksella, saantitodistuksella tai haastetiedoksiannosta annetulla todistuksella.
- Sijaistiedoksiannossa katsotaan, että olet saanut päätöksen tiedoksi kolmantena (3.) päivänä siitä, kun sijaistiedoksiannosta koskeva tiedoksiantotodistus on annettu.
- Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon jo kirjeen saapumispäivänä.
- Jos päätös on lähetetty sähköisenä viestinä, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kirjoita valitukseesi nämä asiat

Sinun on ilmoitettava valituksestasi:

- nimesi ja kotikuntasi
 - laillisen edustajasi tai asiamiehen nimi ja kotikunta (jos valituksen on laatinut joku muu henkilö, ilmoita hänen nimensä ja kotikuntansa)
 - sellainen postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa
 - päätös, johon haet muutosta
 - mihin päätöksen kohtaan haet muutosta
 - mitä muutoksia vaadit tehtäväksi päätökseen
 - perusteet, joilla vaadit muutosta.
- Valitukseksi liitteeksi sinun on laitettava
- aluehallintoviraston päätös, johon haet muutosta (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
 - todistus siitä, minä päivänä olet saanut aluehallintoviraston päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
 - asiakirjat, joita käytät vaatimuksiesi tukena (jollat ole toimittanut niitä jo aiemmin aluehallintovirastoon)
 - valtakirja

Jos sinulla on asiamies, hänen on liitettävä valitukseen mukaan valtakirja, jonka hän on saanut sinulta – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011)

o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen

sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta

– allekirjoitus

o sinun, laillisen edustajasi tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus

o sähköisesti lähetettyä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos siinä on tiedot lähettäjistä

Lähetä valituksesi hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna (käyntiosoite)

Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna (postiosoite)

sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 0295 642 200

asiakaspalvelu: 0295 642 210 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 0295 642 269

Valituksen saapuminen määräajassa on sinun vastuullasi, kun lähetät sen postitse, sähköpostitse,

telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös laitoksen johtajalle.

Valituksesi on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Voit tehdä valituksen myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>